

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Recreatiegebied Groene Ster, gemeente Leeuwarden

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

1 juni 2023 / projectnummer: 3451

1 Advies over het MER in het kort

Aan de oostkant van Leeuwarden ligt recreatiegebied de Groene Ster. De gemeente wil daar muziekfestivals en andere evenementen toestaan. Omdat dit niet past in het bestemmingsplan, wordt deze gewijzigd. De gemeenteraad beslist hierover, maar wil eerst weten of er gevolgen zijn voor de omgeving. Dit is onderzocht in een milieueffectrapport (MER). De raad vroeg de Commissie om advies over de juistheid en volledigheid van dit rapport.

Wat staat in het MER?

Het MER beschouwt zeven alternatieve locaties voor het evenemententerrein. Het blijkt dat de Groene Ster het best bereikbaar is, maar dat daar ook de meeste impact op de natuur zal zijn. Andere onderzochte aspecten zijn minder onderscheidend. De Groene Ster is als locatie gekozen en nader onderzocht. Daaruit blijkt dat door de komst van evenementen met name geluidsoverlast ontstaat voor de aanwezige natuur in en om het gebied en voor (directe) omwonenden. Ook zijn er tijdens grote evenementen verkeersproblemen te verwachten.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER bevat een goede beschouwing van de verschillende mogelijke locatiealternatieven. Het is uitgebreid en het bevat gedegen en grondige onderzoeken naar de gevolgen voor de omgeving. De Commissie is van oordeel dat **het MER de essentiële informatie bevat** om een besluit te nemen over de wijziging van het bestemmingsplan waarbij het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar beoordeling toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

Figuur 1 – Overzicht recreatiegebied De Groene Ster. Bron: NRD, Gemeente Leeuwarden.

Aanleiding MER

De gemeente Leeuwarden wil het bestemmingsplan Recreatiegebied Groene Ster wijzigen, zodat er evenementen en (muziek)festivals kunnen plaatsvinden. Omdat het plan mogelijke effecten heeft op nabijgelegen beschermd natuur is een Passende beoordeling opgesteld, waarin effecten op beschermde soorten wordt onderzocht. Hierdoor is ook het opstellen van een milieueffectrapport verplicht. Het college van burgemeesters en wethouders van de gemeente Leeuwarden is initiatiefnemer en de gemeenteraad is bevoegd gezag voor het besluit en de m.e.r.-procedure.

Rol van de Commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Leeuwarden – besluit over de partiële herziening van het bestemmingsplan.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Deze zijn te vinden door nummer [3451](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op ontbrekende essentiële informatie.

2.1 Geluid

Er is uitgebreid en gedegen onderzoek gedaan naar de te verwachten geluidsoverlast op de omgeving. In het MER zijn per alternatief en per situatie de geluidbelastingen en de gevolgen op woningniveau inzichtelijk gemaakt.

De Commissie constateert dat niet alle informatie in het hoofdrapport is te vinden. Zo geeft het geen inzicht in de verwachte geluidsniveaus en de effecten daarvan op de omgeving op een op- en afbouw dag. Dit geldt zowel voor de (op-/af)bouwwerkzaamheden als voor de transportbewegingen. Het hoofdrapport geeft ook geen inzicht in gecumuleerde geluidsniveaus, rekening houdend met andere festivals in de omgeving, en de effecten daarvan. Deze informatie is wel te vinden in het deelrapport geluid of een bijlage daarvan. De Commissie beveelt aan om de conclusies hieruit ook over te nemen in het hoofdrapport, zodat deze informatie makkelijk te vinden is voor belanghebbenden en de raadsleden die over het plan een besluit moeten nemen.

2.2 Natuur

Het MER bevat veel en gedetailleerd onderzoek naar de mogelijke effecten op de aanwezige natuur in en rond het gebied. Er zijn daarvoor meerdere achtergrondrapporten opgenomen bij het MER. Er is uitgebreid ingegaan op de effecten voor aanwezige vogels, vleermuizen en

zeldzame zoogdieren zoals de noordse woelmuis, meervleermuis, waterspitsmuis, heidekikker, kemphaan en porseleinhoen. Het MER concludeert dat extra verstoring door licht en geluid niet tot significante effecten zal leiden. De Commissie vindt dat hiervoor voldoende onderbouwing is gegeven in het MER en haar bijlagen.

Er is ook onderzocht wat de effecten van stikstof op natuur zijn. Hieruit blijkt dat er geen (significante) stikstofdepositie is te verwachten op voor stikstof gevoelige en al overbelaste habitattypen in Natura 2000-gebieden. Het natuurgebied Groote Wielen grenst aan de Groene Ster, maar is niet zo gevoelig voor stikstof. Het gebied Alde Faenen, gelegen op ongeveer tien kilometer afstand, is dit wel. De grootte en omvang van het recreatiegebied lijken zo ingevuld dat er op stikstofgevoelige habitats in Alde Faenen net geen depositie optreedt¹. Dit betekent dat een kleine toename in omvang of aantal bezoekers mogelijk wel leidt tot een significant effect in dit gebied. De Commissie beveelt daarom aan om in de bestemmingsplanregels te borgen dat geen overschrijding van aantallen bezoekers, auto's evenementen en evenementendagen optreedt.²

2.3 Mobiliteit en infrastructuur

Het MER bevat een uitgebreide en goede beschrijving van de effecten op mobiliteit, bereikbaarheid, parkeren en verkeersveiligheid. Het beoordelingskader voor verkeer is passend voor het voornemen en de effectbeschrijving is goed te volgen. Daaruit blijkt dat in alle varianten de verkeersafwikkeling en bereikbaarheid verslechterd. Datzelfde geldt ook voor de verkeersveiligheid. Het MER geeft aan dat hiervoor beheersmaatregelen mogelijk zijn in de vorm van mobiliteits-, verkeers- en crowdmanagement. Dit wordt niet verder uitgewerkt en daardoor is onduidelijk of deze maatregelen tot het gewenste resultaat zullen leiden. Zie ook paragraaf 2.4 van dit advies.

Uit het MER blijkt dat er 1.569 parkeerplaatsen beschikbaar zijn, waarvan 460 in bermen langs de kant van de weg en de rest verspreidt over acht parkeerterreinen. Dat betekent dat niet in alle situaties genoeg parkeerplekken aanwezig zijn. Om dit op te lossen wordt ook hiervoor gedacht aan mobiliteitsmanagement. De Commissie vraagt zich af of met deze beheersmaatregelen voldoende sturing op duurzame en verkeersveilige oplossingen ontstaat.

Daarom beveelt de Commissie aan om onderzoek te doen naar structurele, duurzame en veilige oplossingen. Denk hierbij aan hoogwaardig vervoer voor bezoekers vanaf de stationslocatie en aan andere concrete maatregelen, zoals verruiming van het kruispunt met rijstroken en oversteekplaatsen, een aangepaste verkeersregeling, een busstrook langs (een deel van) de N355, aanpassing van de parkeerrouting of een reserve parkeerterrein. Geef in de evenementenvergunningen concreet aan welke (mobiliteits)doelen moeten worden bereikt en wat van de evenementenorganisatie wordt verwacht.

2.4 Monitoring en evaluatie

De gemeente wil de effecten van het voornemen monitoren om daarmee de werkelijke effecten vast te stellen en te volgen of de gestelde doelen worden behaald. Ook wordt in de

¹ Zoals blijkt uit een eigen berekening van de Commissie op grond van de getallen uit de AERIUS-berekening.

² De Commissie heeft binnengekomen zienswijzen, waaronder die van de Provincie Fryslân, betrokken bij haar advies.

gaten gehouden of de milieunormen worden overschreden. Paragraaf 5.4 van het MER geeft een globale aanzet voor een monitorings- en evaluatieplan.

De Commissie vindt monitoring in de huidige planvormingsfase al van groot belang vanwege de aard, omvang en opzet van het plan. Voor de onderwerpen geluid en natuur wordt nu ook al gemonitord. Of het bestaande monitoringsprogramma toereikend is voor het planvoornemen kan op basis van het MER niet worden beoordeeld. De Commissie beveelt aan om in het monitoringsplan:

- de te monitoren effecten te koppelen aan de opgaven en doelen voor de Groene Ster;
- te monitoren op de aannames die in het MER zijn gedaan;
- de metingen naar aard, tijd en locatie zo concreet mogelijk te maken;
- er tijdig mee te starten (0-metingen).

Breid het monitoringsplan zodanig uit dat alle milieuaspecten uit het MER een plaats krijgen.

Als voorbeeld hiervan wordt ingegaan op het thema verkeer. Benoem als eerste de verschillende *doelen* per aspect zoals die in de mobiliteitsbenadering voor de Groene Ster zijn benoemd (zoals maximaal aantal personenautoritten, maximale parkeerdruk, aanpak verkeersveiligheid). In de tweede stap worden de *te onderzoeken effecten* beschreven (verkeersintensiteiten auto en fiets op diverse locaties, gemiddelde bezettingsgraad auto's, aantal bezoekers per (pendel)bus, parkeerdruk, slachtofferongevallen). Leg vervolgens de *methoden van onderzoek* vast (type tellingen en metingen, registraties) en tot slot *de momenten* (periodiek gedurende voorbereiding en uitvoering daarvan, bijvoorbeeld een dag voor, tijdens en dag na een evenement).

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft een deel van de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Wouter Berendsen MSc (secretaris)

drs. Sjef Jansen

ing. Ben Peters

Marja van der Tas (voorzitter)

ing. Leon Theuws

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Partiële herziening bestemmingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Een MER is (ook) nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van Leeuwarden.

Initiatiefnemer besluit

College van Burgemeester en Wethouders van Leeuwarden.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 12 mei 2023 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3451](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

